

A

वेळ : 2 (दोन) तास

प्रश्नपुस्तिका
सामान्य क्षमता चाचणी

CODE : ALM

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

243649

एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									

↑ केंद्राची संकेताक्षरे

↑ शेवटचा अंक

- (2) आपला परीक्षा क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".
- (8) -----> (कृपया पान उलटवा)

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न.क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे. पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे पृष्ठ उलटू नये

P.T.O.

असंख्येय

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. कोणत्या भारतीय क्रिकेटपटूला 2008 सालचा आय सी सी एक दिवसीय आंतरराष्ट्रीय खेळाडू म्हणून गौरविण्यात आले ?

- (1) झहिर खान (2) हरभजन सिंग
(3) महेंद्रसिंग धोनी (4) विरेन्द्र सेहवाग

Name the Indian cricketer who has been chosen 'ICC ODI player of the year-2008'.

- (1) Zaheer Khan (2) Harbhajan Singh
(3) Mahendrasingh Dhoni (4) Virendra Sehwag

2. सध्याचा किंमत निर्देशांक मोजण्यासाठी कोणते वर्ष 'आधार वर्ष' म्हणून मानले जाते ?

- (1) 1980 - 81 (2) 1990 - 91 (3) 1993 - 94 (4) 1995 - 96

Recently which year is considered as 'base year' for measuring price Index ?

- (1) 1980 - 81 (2) 1990 - 91 (3) 1993 - 94 (4) 1995 - 96

3. खालीलपैकी कोणती योजना जिल्हा परिषदेच्या कार्यक्षेत्रात येत नाही ?

- (1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम (IRDP)
(2) रोजगार हमी योजना (EGS)
(3) एकात्मिक बाल विकास योजना (ICDS)
(4) नेहरु रोजगार योजना (NRY)

Which among the following schemes does not come under the purview of Zilla Parishad ?

- (1) Integrated Rural Development Program (IRDP)
(2) Employment Guarantee Scheme (EGS)
(3) Integrated Child Development Scheme (ICDS)
(4) Nehru Rojgar Yojana (NRY)

4. खालील पैकी कोणत्या राज्यात द्विगृही कायदेमंडळ आहे ?

- (1) गुजरात (2) केरळ
(3) महाराष्ट्र (4) मध्यप्रदेश

Which of the following States has bicameral Legislature ?

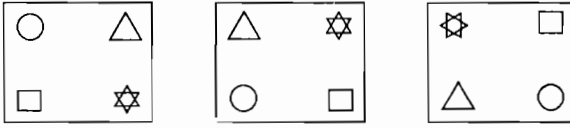
- (1) Gujarat (2) Kerala
(3) Maharashtra (4) Madhya Pradesh

5. 1905 मध्ये बंगालच्या फाळणीची घोषणा _____ ह्यांनी केली.
 (1) लॉर्ड कर्झन (2) लॉर्ड आयर्विन (3) लॉर्ड वेव्हेल (4) व्हॉईसरॉय डफरिन
 'The partition of Bengal' in 1905 was announced by _____.
 (1) Lord Curzon (2) Lord Irwin (3) Lord Wavell (4) Viceroy Dufferin

6. जर DUTY म्हणजे 4 - 21 - 20 - 25, तर TALK म्हणजे _____.
 (1) 20 - 11 - 2 - 10 (2) 20 - 1 - 12 - 11
 (3) 20 - 11 - 21 - 1 (4) 20 - 11 - 1 - 21
 If DUTY stands for 4 - 21 - 20 - 25, then TALK stands for _____.
 (1) 20 - 11 - 2 - 10 (2) 20 - 1 - 12 - 11
 (3) 20 - 11 - 21 - 1 (4) 20 - 11 - 1 - 21

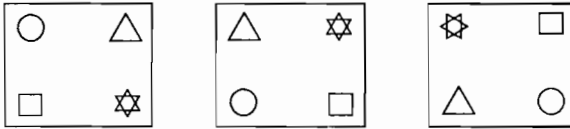
7. भारताच्या इ.स. 2004-05 च्या आयात निर्यात धोरणात निर्यातीपासून उत्पन्न आणि रोजगार निर्मितीला चालना देण्यासाठी निवडलेली प्रमुख क्षेत्रे _____ ही आहेत.
 (1) शेती उत्पादने (2) दुग्ध आणि कुक्कुट उत्पादने
 (3) वाहनांचे सुटे भाग (4) वरील सर्व
 The focus areas identified in Exim policy 2004-05 of India for boosting export revenue and job-creation are _____.
 (1) Agricultural products (2) Dairy and Poultry Products
 (3) Auto components (4) All the above

8. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी आकृति कोणती ?

- (1) (2) (3) (4)

Which figure will appear at question mark ?

- (1) (2) (3) (4)

9. खालील संख्यामाला पूर्ण करा

8, 3, 16, 6, 24, 9, 32, ?

(1) 40 (2) 12 (3) 18 (4) 48

Complete the following series

8, 3, 16, 6, 24, 9, 32, ?

(1) 40 (2) 12 (3) 18 (4) 48

10. मत्स्य उत्पादन क्रांतीस कोणते नांव दिले जाते ?

(1) हरित क्रांती (2) धवल क्रांती

(3) पिवळी क्रांती (4) निळी क्रांती

Which name is given to Fish production revolution ?

(1) Green revolution (2) White revolution

(3) Yellow revolution (4) Blue revolution

11. PET : NCR :: LONE : ____

पहिल्या दोन पदांत विशिष्ट साधर्म्य आहे. रिक्त जागेतील शब्द कोणता ?

(1) JLCM (2) JMLC (3) MJCN (4) MLJC

PET : NCR :: LONE : ____

There is certain analogy in first two words. Which is the word in blank space ?

(1) JLCM (2) JMLC (3) MJCN (4) MLJC

12. 'साप्ता' (SAPTA) करार केव्हा कार्यान्वित झाला ?

(1) 1993 (2) 1995 (3) 2005 (4) 2007

When SAPTA (South Asian Preferential Trade Agreement) pact was executed ?

(1) 1993 (2) 1995 (3) 2005 (4) 2007

13. सिक्कीम व तिबेट यांना जोडणारा 'नथुला मार्ग' व्यापारासाठी केव्हा खुला केला ?

(1) 2008 (2) 2007 (3) 2006 (4) 2009

When did the 'Nathula way' connecting Sikkim and Tibet opened for trade ?

(1) 2008 (2) 2007 (3) 2006 (4) 2009

14. कोणत्या पंचवार्षिक योजनेदरम्यान 'व्यवहारतोल' ('Balance of Payment') अनुकूल होता ?

(1) सहाव्या (2) पाचव्या (3) तिसऱ्या (4) चौथ्या

In which plan the 'Balance of Payment' was positive ?

(1) Sixth (2) Fifth (3) Third (4) Fourth

P.T.O.

15. भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या कलमानुसार घटकराज्यातील राज्यपालास स्वेच्छाधिकार दिले आहेत ?

- (1) 153 (2) 158 (3) 163 (4) 164

Which article of the Indian Constitution gives discretionary powers to State Governor ?

- (1) 153 (2) 158 (3) 163 (4) 164

16. _____ या निम्नतम स्तरावरील सहकारी पतपुरवठा संस्था अल्पमुदत कृषि पतपुरवठा करण्यासाठी आहेत.

- (1) नाबार्ड (2) महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँका
(3) सहकारी पणन संस्था (4) प्राथमिक कृषि पतपुरवठा संस्था

_____ are the grassroot level co-operative societies for disbursement of short-term agricultural credit.

- (1) NABARD (2) Maharashtra State Co-operative Banks
(3) Co-operative Marketing Societies (4) Primary Agricultural Credit Societies

17. _____ विभागामार्फत मोकळी जागा, सार्वजनिक आणि खाजगी जागेत लोकांच्या सहभागातून झाडे लावण्याचा कार्यक्रम घेण्यात येतो.

- (1) सामाजिक वनीकरण (2) शेती (3) वनीकरण (4) सिंचन

_____ department has enforced the programme of tree plantation in open area, public and private places with the co-operation of the people.

- (1) Social forestry (2) Agriculture (3) Forestry (4) Irrigation

18. A हा उत्तरेकडे तीन कि.मी. चालत गेला, आणि नंतर डावीकडे वळून दोन कि.मी. चालला, पुन्हा डावीकडे वळून तो तीन कि.मी. चालला, यानंतर उजवीकडे वळून तो परत तीन कि.मी. चालला, तर A हा निघालेल्या जागेच्या कोणत्या दिशेस व किती अंतरावर असेल ?

- (1) 1 कि.मी. आणि पूर्व (2) 3 कि.मी. आणि दक्षिण
(3) 4 कि.मी. आणि पूर्व (4) 5 कि.मी. आणि पश्चिम

'A' walks a distance of 3 kms. towards North, then turns to his left and walks for two kms. He again turns left and walks for 3 kms. At this point, he turns to his right and walks for 3 kms. How many kms. and in what direction is he from the starting point ?

- (1) 1 km. and East (2) 3 kms. and South
(3) 4 kms. and East (4) 5 kms and West

19. 2001 च्या जनगणनेनुसार कोणत्या राज्यात स्त्री-पुरुष लिंग गुणोत्तर अधिक आहे ?

- (1) महाराष्ट्र (2) नागालँड (3) केरळ (4) गुजरात

As per the 2001 census which of the following States has the highest sex ratio ?

- (1) Maharashtra (2) Nagaland (3) Kerala (4) Gujarat

20. मायोपिया दृष्टिदोष असलेल्या व्यक्तिसा _____ वस्तु स्पष्ट दिसत नाही.

- (1) कमी अंतरावरील (2) दूर अंतरावरील
(3) डि डि व्ही अंतरावरील (4) वरीलपैकी कुठलेही नाही

A person suffering from Myopia is unable to observe clearly the objects at _____.

- (1) short distance (2) long distance
(3) distance of distinct vision (4) none of the above

21. महाराष्ट्र राज्यात _____ हे आर्थिकदृष्ट्या सर्वात महत्त्वाचे वन उत्पादन आहे.

- (1) जळवू लाकूड (2) बांबू (3) इमारती लाकूड (4) तेंदू

In Maharashtra State _____ is the most important forest produce on the basis of economic value.

- (1) Fire wood (2) Bamboo (3) Timber wood (4) Tendu

22. भारतातील कोणते राज्य क्षेत्रफळाने सर्वात लहान आहे?

- (1) गोवा (2) सिक्किम
(3) अरुणाचल प्रदेश (4) त्रिपुरा

In terms of area which is the smallest state in India ?

- (1) Goa (2) Sikkim
(3) Arunachal Pradesh (4) Tripura

23. पहिल्या पंचवार्षिक योजनाकाळातील सरासरी व्यापारी वार्षिक तूट _____ होती.

- (1) 730 कोटी रु. (2) 30 कोटी रु. (3) 108 कोटी रु. (4) 2730 कोटी रु.

The average annual trade deficit during the first plan period was _____ .

- (1) Rs. 730 crores (2) Rs. 30 crores (3) Rs. 108 crores (4) Rs. 2730 crores

24. "आंतरराष्ट्रीय ओझोन (ozone) दिवस" म्हणून कोणता दिवस पाळण्यात येतो ?

- (1) 16 ऑगस्ट (2) 16 सप्टेंबर
(3) 16 नोव्हेंबर (4) 16 डिसेंबर

Which day is observed as International Ozone day ?

- (1) 16th of August (2) 16th of September
(3) 16th of November (4) 16th of December

25. 'जिल्हा नियोजन व विकासमंडळाचे' उपाध्यक्ष कोण असतात ?

- (1) पालकमंत्री
- (2) जिल्हाधिकारी
- (3) विभागीय आयुक्त
- (4) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे अध्यक्ष

Who is the Vice-President of 'District Planning and Development Council' ?

- (1) Guardian Minister
- (2) District Collector
- (3) Divisional Commissioner
- (4) Chairman, District Central Co-operative Bank

26. कोणत्या सिंचन पध्दतीत जमिनीचा ओलावा नेहमी 'वाफसा' मध्ये ठेवला जातो ?

- (1) टिबक
- (2) तुषार
- (3) उपसा
- (4) मोकाट पाणी देणे

In which method of Irrigation the Soil moisture is always kept at Field capacity ?

- (1) Drip
- (2) Sprinkler
- (3) Lift
- (4) Flood

27. घटकराज्यांच्या सीमा बदलण्याचे अधिकार _____ यांचेकडे आहेत.

- (1) सर्वोच्च न्यायालय
- (2) लोकसभेचे सभापती
- (3) भारताचे राष्ट्रपती
- (4) भारताची संसद

The power of alteration of boundaries of States rests with _____ .

- (1) The Supreme Court of India
- (2) The Speaker of Lok Sabha
- (3) The President of India
- (4) The Parliament of India

28. मूल्यवर्धित कराची (व्हॅट) शिफारस कोणी केली ?

- (1) एल. के. झा. समिती
- (2) हजारी समिती
- (3) डॉ. गाडगीळ समिती
- (4) रेखी समिती

Who recommended Value Added Tax ?

- (1) L. K. Jha Committee
- (2) Hajari Committee
- (3) Dr. Gadgil Committee
- (4) Rekhi Committee

29. "दुर्मिळते बाहेर : उर्जा, दारिद्र्य आणि जागतिक पाणी आरिष्ट" ही संकल्पना _____ ची आहे.

- (1) मनुष्यबळ विकास अहवाल 2006
- (2) मनुष्यबळ विकास अहवाल 2005
- (3) जागतिक विकास अहवाल 2005
- (4) जागतिक विकास अहवाल 2006

"Beyond Scarcity : Power, Poverty and Global Water Crisis" is the theme of _____ .

- (1) Human Development Report 2006
- (2) Human Development Report 2005
- (3) World Development Report 2005
- (4) World Development Report 2006

30. उत्तम जातीची कोबंडी अंडे देण्यास सुरुवात वयाच्या _____ आठवड्यांनी करते.

- (1) 10
- (2) 20
- (3) 30
- (4) 35

A modern layer starts to lay around _____ weeks of age.

- (1) 10
- (2) 20
- (3) 30
- (4) 35

31. मका पिकामध्ये खालीलपैकी कोणती पिक वाढीची अवस्था मोडते ?

- (1) अॅरोविंग
- (2) ज्वान्टींग
- (3) टिलरींग
- (4) सिल्कींग

In maize, which is the growth stage among the following.

- (1) Arrowing
- (2) Jointing
- (3) Tilling
- (4) Silking

32. कॉफीची लागवड सर्वात अधिक _____ राज्यात आढळते ?

- (1) केरळ
- (2) तामीळनाडू
- (3) कर्नाटक
- (4) आसाम

Maximum area under coffee is found in the State of _____ .

- (1) Kerala
- (2) Tamil Nadu
- (3) Karnataka
- (4) Assam

33. 'इंद्रधनुषी क्रांती' अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राशी संबंधित आहे ?

- (1) लघु उद्योग
- (2) माहिती तंत्रज्ञान
- (3) खाण क्षेत्र
- (4) शेती क्षेत्राचा सर्वांगीण विकास

'Rainbow Revolution' is related to which sector of Economy ?

- (1) Small Scale Industry
- (2) Information Technology
- (3) Mining Sector
- (4) Overall development of Agricultural Sector

P.T.O.

34. खालीलपैकी कोणती संख्या इतरांसारखी नाही ?

51, 66, 87, 94.

- (1) 51 (2) 66 (3) 87 (4) 94

Which of the following number is not similar to others ?

51, 66, 87, 94.

- (1) 51 (2) 66 (3) 87 (4) 94

35. संस्थानांच्या सामिलीकरणाच्या प्रक्रियेच्या वेळी जुनागडच्या नवाबाचा प्रमुख सल्लागार _____ होता.

- (1) राजा हरिसिंग (2) शहानवाझ भुत्तो
(3) झुलफिकरखान भुत्तो (4) कासिम रझवी

During the process of the integration of Princely states the chief advisor of Nawab of Junagadh was _____ .

- (1) Raja Harisingh (2) Shahnawaz Bhutto
(3) Zulfikarkhan Bhutto (4) Qasim Razvi

36. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी आकृती कोणती ?

- (1) (2) (3) (4)

What is the appropriate figure at question mark ?

- (1) (2) (3) (4)

37. पाचव्या योजनेचा कालावधी _____ होता.

- (1) 1951-55 (2) 1980-85 (3) 1995-2000 (4) 1974-79

The duration of the fifth plan was _____ .

- (1) 1951-55 (2) 1980-85 (3) 1995-2000 (4) 1974-79

38. क्रम पूर्ण करा

338, 211, 120, 59, _____

(1) 18 (2) 22 (3) 35 (4) 37

Complete the sequence.

338, 211, 120, 59, _____

(1) 18 (2) 22 (3) 35 (4) 37

39. सुंदर राजन् समिती _____ या घटकाशी निगडीत आहे.

(1) पेट्रोलियम (2) शिक्षण (3) आरोग्य (4) लघुउद्योग

Sundar Rajan Committee is related to _____ .

(1) Petroleum (2) Eduation (3) Health (4) Small Industries

40. भारतसरकारच्या वाणिज्य मंत्रालयाने “सॅद्रिय शेतीकरीता राष्ट्रीय कार्यक्रम” (एन पी ओ एफ) _____ या वर्षात सुरु केला.

(1) 1996 (2) 1990 (3) 2000 (4) 2005

The Govt. of India, Ministry of Commerce launched “National Programme for Organic Farming (NPOF)” in the year _____ .

(1) 1996 (2) 1990 (3) 2000 (4) 2005

41. अहिल्याबाई होळकर विमानतळ _____ येथे आहे.

(1) इंदोर (2) भोपाळ (3) नांदेड (4) नागपूर

Ahilyabai Holkar airport is situated at _____ .

(1) Indore (2) Bhopal (3) Nanded (4) Nagpur

42. भारतात पशुगणना प्रत्येक _____ वर्षानी घेतली जाते.

(1) 2 (2) 5 (3) 8 (4) 10

In India Animal census is taken every _____ years.

(1) 2 (2) 5 (3) 8 (4) 10

43. ‘डायनामिक ऑफ सोशल चेंज’ या पुस्तकाचे लेखक _____ हे आहेत.

(1) चंद्रशेखर (2) व्हि.पी. सिंग
(3) आय.के. गुजराल (4) अटलबिहारी वाजपेयी

‘Dynamic of Social Change’ is written by _____ .

(1) Chandra Sekhar (2) V.P. Singh
(3) I.K. Gujral (4) Atalbihari Vajpai

44. खाली काही संख्या विशिष्ट क्रमाने दिलेल्या आहेत. तो क्रम ओळखून रिकाम्या जागी येणारी संख्या लिहा.

3, 7, 15, 31, 63, ____ .

- (1) 126 (2) 109 (3) 127 (4) 94

There is a specific sequence of numbers in the following series. Find out the sequence and complete the series with the correct alternative.

3, 7, 15, 31, 63, ____ .

- (1) 126 (2) 109 (3) 127 (4) 94

45. भारतीय नाणेबाजारात कोणत्या घटकांचा समावेश होतो ?

- (1) संघटीत क्षेत्र (2) असंघटीत क्षेत्र
(3) संघटीत व असंघटीत क्षेत्र (4) यापैकी एकही नाही

What does the Indian Money Market consist of ?

- (1) Organised sector (2) Unorganised sector
(3) Organised and Unorganised sector (4) None of these

46. 45 व्या महाराष्ट्र राज्य चित्रपट पुरस्काराचा वितरण सोहळा कोठे झाला ?

- (1) पुणे (2) मुंबई (3) मालवण (4) औरंगाबाद

Where was the 45th Maharashtra State film award function held ?

- (1) Pune (2) Mumbai (3) Malwan (4) Aurangabad

47. आय.आर.डी.पी. 1978-79 साली कोणत्या मंत्रालयाच्या अधिपत्याखाली सुरु करण्यात आली ?

- (1) ग्रामीण विकास (2) ग्रामीण पुनर्वसन
(3) ग्रामीण पुनर्रचना (4) कृषि

The IRDP was launched during 1978-79 under the ministry of _____ .

- (1) Rural development (2) Rural rehabilitation
(3) Rural reconstruction (4) Agriculture

48. सागर विजयपेक्षा उंच आहे, अजित श्रीकांतपेक्षा उंच आहे. सुजित सागरपेक्षा उंच आहे. श्रीकांत सुजितपेक्षा उंच आहे तर सर्वात कमी उंची कोणाची ?

- (1) सुजित (2) सागर (3) विजय (4) अजित

Sagar is taller than Vijay. Ajit is taller than Shrikant, Sujeet is taller than Sagar. Shrikant is taller than Sujeet. Then who has least height ?

- (1) Sujeet (2) Sagar (3) Vijay (4) Ajit

49. विसंगत अक्षरगत ओळखा :

- (1) UVEF (2) ZYAB (3) XWCD (4) TSGH

Find the odd one from the following :

- (1) UVEF (2) ZYAB (3) XWCD (4) TSGH

50. हृदयाकडून फुफ्फुसाकडे डिऑक्सीजनेटेड रक्त वाहून नेणाऱ्या रक्तवाहिनीस _____ म्हणतात.

- (1) फुफ्फुसनीला (2) फुफ्फुस रोहिणी
(3) रक्तवाहिनीची उच्छिका शाखा (4) संवेदना ग्राहक

A blood vessel carrying deoxygenated blood from the heart to lungs is called :

- (1) Pulmonary vein (2) Pulmonary artery
(3) Ramus (4) Receptor organ

51. ग्रामीण बँकांची स्थापना करण्याची शिफारस कोणी केली ?

- (1) सरैया समिती (2) चेल्लया समिती
(3) मुदलियार समिती (4) एम्.नरसिंहम समिती

Which committee recommended the establishment of Rural Banks ?

- (1) Saraiya Committee (2) Chelliah Committee
(3) Mudaliyar Committee (4) M. Narasimhan Committee

52. महाराष्ट्राची दक्षिणोत्तर रुंदी किती आहे ?

- (1) 620 कि.मी (2) 700 कि.मी (3) 720 कि.मी (4) 820 कि.मी

How much is the South-North width of Maharashtra ?

- (1) 620 Km (2) 700 Km (3) 720 Km (4) 820 Km

53. ऑप्टिकल फाइबर खालीलपैकी कोणत्या तत्वावर कार्यशील आहे ?

- (1) संपूर्ण आंतरिक परावर्तन (2) अपवर्तन
(3) विकिरण (4) व्यतिकरण

An optical fibre works on the principle of :

- (1) total internal reflection (2) refraction
(3) scattering (4) interference

54. _____ चा जगातील एकूण सुमारे 25 टक्के साठा भारतात आहे.

- (1) प्लुटोनियम (2) यूरेनियम (3) थोरियम (4) पोलोनियम

About 25% of world's total _____ reserves are in India.

- (1) Plutonium (2) Uranium (3) Thorium (4) Polonium

55. मायक्रो सॉफ्ट कंपनीने जानेवारी 2007 मध्ये कोणत्या अद्ययावत संगणक कार्यप्रणालीचा प्रारंभ केला ?

- (1) विंडोज 2000 (2) आय टी - आशिया 2006
(3) विंडोज -व्हीस्टा (4) पेंटीयम - फोर

The latest computer operating system which was launched by the Microsoft Corporation of the US in Jan 2007 :

- (1) Windows 2000 (2) I T - Asia 2006
(3) Windows Vista (4) Pentium IV

56. DHLP हा शब्द विशिष्ट नियमानुसार लिहिला आहे. पुढील शब्दांसाठी हा नियम वापरून या नियमानुसार लिहिलेला शब्द ओळखा.

- (1) BEHK (2) JNLP (3) KOSW (4) SOKG

A word DHLP is written according to certain rule. Apply this rule to the following words and identify the word which follows this rule.

- (1) BEHK (2) JNLP (3) KOSW (4) SOKG

57. 1889 मध्ये _____ यांनी मुंबई येथे 'शारदा सदन' सुरु केले.

- (1) सावित्रीबाई फुले (2) डॉ. आनंदीबाई जोशी
(3) रमाबाई रानडे (4) पंडिता रमाबाई

In 1889 _____ started 'Sharada Sadan' in Mumbai.

- (1) Savitribai Phule (2) Dr. Anandibai Joshi
(3) Ramabai Ranade (4) Pandita Ramabai

58. रुग्णाच्या दातांचे परीक्षण व उपचार करण्यासाठी दंतवैद्यक कोणत्या आरशाचा उपयोग करतात ?

- (1) अंतर्वक्र (2) बहिर्वक्र (3) समतली-अंतर्वक्र (4) समतली-बहिर्वक्र

Dentist uses a _____ mirror for examination and treatment of the teeth of the patient :

- (1) concave (2) convex (3) Plano-concave (4) Plano-convex

59. अगदी अलिकडेपर्यंत राज्यघटनेचे नववे परिशिष्ट न्यायालयीन पुनर्विलोकनाच्या क्षेत्राबाहेर होते. परंतु अलिकडे एका खटल्यात नववे परिशिष्ट ही न्यायालयाच्या पुनर्विलोकनाच्या कार्यक्षेत्रात समाविष्ट झाले आहे. तो खटला कोणता ?

- (1) आय. आर कोईलू विरूद्ध तामिळनाडू राज्य
- (2) अब्दुल लतिफ विरूद्ध बिहार राज्य
- (3) इंद्रा सावनी विरूद्ध भारत सरकार
- (4) ए.सुरेश विरूद्ध तामिळनाडू राज्य

Until recently 9th schedule of the constitution was above the purview of Judicial Review. However in recent judgement even that has come under judicial Review. Which is that judgement ?

- (1) I.R. Coellho v/s State of Tamilnadu
- (2) Abdul Latif v/s State of Bihar
- (3) Indra Sawhney v/s Union of India
- (4) A. Suresh v/s State of Tamilnadu

60. जर 1235 म्हणजे $+ \times - <$ व 9478 म्हणजे $\otimes * > =$ हे आहे तर $= * \times < >$ यातून कोणती संख्या दर्शविली जाईल ?

- (1) 42587
- (2) 45728
- (3) 84257
- (4) 47852

If 1235 means $+ \times - <$ and 9478 means $\otimes * > =$. In the same way, which of the following alternative indicates $= * \times < >$?

- (1) 42587
- (2) 45728
- (3) 84257
- (4) 47852

61. 'बाँबे असोसिएशन' ची स्थापना _____ ह्यांनी केली.

- (1) डॉ. पंजाबराव देशमुख
- (2) डॉ. भाऊ दाजी लाड
- (3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- (4) अप्पाशास्त्री खाडीलकर

'Bombay Association' was founded by _____ .

- (1) Dr. Punjabrao Deshmukh
- (2) Dr. Bhau Daji Lad
- (3) Dr. Babasaheb Ambedkar
- (4) Appashastri Khadilkar

62. अग्निशामक साधनांमध्ये कोणता वायु वापरतात ?

- (1) ऑक्सिजन
- (2) हायड्रोजन
- (3) कार्बन डायऑक्साइड
- (4) कार्बन मोनोक्साइड

Which gas is used in fire extinguishers ?

- (1) Oxygen
- (2) Hydrogen
- (3) Carbon dioxide
- (4) Carbon Monoxide

63. जर $\frac{OT}{L} = 25$ तर $\frac{IX}{F} = ?$

- (1) 12 (2) 16 (3) 24 (4) 36

If $\frac{OT}{L} = 25 \therefore \frac{IX}{F} = ?$

- (1) 12 (2) 16 (3) 24 (4) 36

64. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती अक्षरे हवीत ?

$\frac{C}{P}, \frac{G}{L}, \frac{T}{S}, ?$

- (1) $\frac{X}{O}$ (2) $\frac{O}{L}$ (3) $\frac{N}{L}$ (4) $\frac{N}{M}$

Which letters should come at question mark ?

$\frac{C}{P}, \frac{G}{L}, \frac{T}{S}, ?$

- (1) $\frac{X}{O}$ (2) $\frac{O}{L}$ (3) $\frac{N}{L}$ (4) $\frac{N}{M}$

65. भारतामधील कोणती कंपनी जून 2006 साली इंटरनेट सेवा देण्यात अग्रेसर होती ?

- (1) एम.टी.एन.एल (2) बी.एस.एन.एल (3) व्ही.एस.एन.एल (4) भारती

Which of the following internet service providers enjoyed the dominant position in India in 2006, June ?

- (1) MTNL (2) BSNL (3) VSNL (4) Bharati

66. गटात न बसणारी संख्या कोणती ?

11, 13, 15, 17

- (1) 11 (2) 13 (3) 15 (4) 17

Which number does not belong to the group ?

11, 13, 15, 17

- (1) 11 (2) 13 (3) 15 (4) 17

67. महाराष्ट्र शासनाने 1997 यावर्षी कशासाठी 'भूषण गगराणी समिती' नेमली होती ?

- (1) प्रशासकीय सुधारणा आयोगाच्या शिफारसीचा अभ्यास करण्यासाठी.
- (2) ग्रामपंचायतीच्या प्रशासकीय व अर्थिक बाबीसंबंधी.
- (3) नगरपरिषदा व महानगरपालिका यांच्या जकातीविषयी.
- (4) जिल्हा परिषदेच्या निवडणूक सुधारणाविषयी.

In 1997, for what purpose Government of Maharashtra appointed 'Bhushan Gagrani Committee' ?

- (1) To study recommendations of Administrative Reform Commission.
- (2) Administrative and Financial matters of Gram Panchayat.
- (3) Octrai of Municipal Councils and Municipal Corporations.
- (4) Election Reforms of Zilla Parishad.

68. ट्वेंटी-20 मर्यादित षटकांच्या पहिल्या विश्वचषक क्रिकेट स्पर्धेतील 'मालिकावीर' कोण ?

- (1) युवराजसिंग
- (2) मिसबाह उल् हक्
- (3) ब्रॅड हॉग
- (4) शाहिद आफ्रीदी

Who was the 'Man of the Series' in the first twenty-20 world cup cricket tournament ?

- (1) Yuvaraj Singh
- (2) Misbah Ul haq
- (3) Brad Hogg
- (4) Shahid Afridi

69. नुकत्याच जन्मलेल्या वासराच्या शरीरामध्ये _____ टक्के पाण्याचे प्रमाण असते.

- (1) 50
- (2) 65
- (3) 70
- (4) 75

A body of new born calf contains _____ per cent water.

- (1) 50
- (2) 65
- (3) 70
- (4) 75

70. मानवी किडनी स्टोनमध्ये आढळणारे एक महत्वाचे रासायनिक संयुग _____ आहे.

- (1) युरिक आम्ल
- (2) कॅल्शियम कार्बोनेट
- (3) कॅल्शियम ऑक्सालेट
- (4) कॅल्शियम सल्फेट

The major chemical compound found in human kidney stone is _____.

- (1) Uric acid
- (2) Calcium Carbonate
- (3) Calcium oxalate
- (4) Calcium sulphate

71. 'जागतिक साक्षरता दिन' म्हणून कोणता दिवस साजरा केला जातो ?

- (1) 5 सप्टेंबर
- (2) 8 सप्टेंबर
- (3) 13 ऑक्टोबर
- (4) 21 नोव्हेंबर

Which day is celebrated as 'World Literacy Day' ?

- (1) 5th September
- (2) 8th September
- (3) 13th October
- (4) 21st November

P.T.O.

72. पृथ्वीच्या वातावरणातील कोणत्या स्तरावर हवामानातील बहुतांशी घडामोडी घडतात ?

- (1) एक्झोस्फियर (2) स्ट्रॅटोस्फियर (3) आयनोस्फियर (4) ट्रोपोस्फियर

In which layer of the atmosphere of earth do most weather phenomena occur ?

- (1) Exosphere (2) Stratosphere (3) Ionosphere (4) Troposphere

73. खालील आकृती अभ्यासून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा अंक लिहा.

76	39	47
49	?	92
63	15	85

- (1) 68 (2) 79 (3) 87 (4) 98

Study the following figure and find out the missing number in place of the question mark.

76	39	47
49	?	92
63	15	85

- (1) 68 (2) 79 (3) 87 (4) 98

74. सरकारी लेखा परीक्षण कोणत्या बाबींवर भर देते ?

- (1) वित्तीय तरतूदी (2) अंदाजपत्रकीय तरतूदी
(3) पैशाच्या तरतूदी (4) यापैकी काहीही नाही

Which things are emphasised in Government Audit ?

- (1) Financial Provisions (2) Budgetary Provisions
(3) Money Provisions (4) None of these

75. पाच मुलांमध्ये विनय हा मनिषपेक्षा उंच आहे. पण तो रविइतक्या उंचीचा नाही. जेकब हा दिलीपपेक्षा उंच पण मनिषपेक्षा कमी उंचीचा आहे. त्यांच्या गटात सर्वात उंच कोण ?

- (1) रवि (2) मनिष (3) विनय (4) निश्चित करणे शक्य नाही

Among five boys, Vinay is taller than Manish, but not as tall as Ravi. Jacob is taller than Dilip but shorter than Manish. Who is the tallest in their group ?

- (1) Ravi (2) Manish
(3) Vinay (4) Cannot be determined

76. 'श्रध्दानंद छात्रालय' _____ ह्यांनी सुरु केले.

- (1) डॉ. पंजाबराव देशमुख (2) शाहू महाराज
(3) भाऊराव पाटील (4) महर्षी धों. के. कर्वे

'Shradhanand Chhatralaya, was started by _____ .

- (1) Dr. Punjabrao Deshmukh (2) Shahu Maharaj
(3) Bhaurao Patil (4) Maharshi D.K. Karve.

77. जानेवारी 2007 पासून खालीलपैकी कोणत्या घटकराज्य सरकारने दारिद्र्य रेषेखालील लोकांना आरोग्य विमा योजना सुरु करण्याचे ठरविले आहे ?

- (1) आंध्र प्रदेश (2) ओरिसा
(3) कर्नाटक (4) पश्चिम बंगाल

Which of the following State Govts. has decided to provide health insurance scheme to people living below the poverty line with effect from Jan, 2007 ?

- (1) Andhra Pradesh (2) Orissa
(3) Karnataka (4) West Bengal

78. जर भारत : आशिया तर इंग्लंड : ?

- (1) ब्रिटन (2) युरोप (3) अमेरिका (4) ऑस्ट्रेलिया

If India : Asia then England : ?

- (1) Briton (2) Europe (3) America (4) Australia

79. 'कामाख्या मंदिर' हे महत्वाचे पर्यटन स्थळ कोणत्या राज्यात आहे ?

- (1) नागालँड (2) ओरिसा
(3) अरुणाचल प्रदेश (4) आसाम

In which State 'Kamakhya Temple', the important place of tourism is situated ?

- (1) Nagaland (2) Orissa
(3) Arunachal Pradesh (4) Assam

80. भारताच्या राष्ट्रपतींची निवड कोण करतात ?

- (1) पंतप्रधान (2) उपराष्ट्रपती
(3) लोकसभेचे सभापती (4) निर्वाचन गण (Electoral college)

Who elects the President of India ?

- (1) Prime Minister (2) Vice President
(3) Speaker of Loksabha (4) Electoral college

81. 2000 साली भारतीय संघराज्यात कोणत्या तीन नवीन राज्यांची निर्मिती झाली ?

- (1) मेघालय, अरूणाचल प्रदेश, मिझोराम
- (2) छत्तीसगड, गोरखालँड, मिझोराम
- (3) छत्तीसगड, उत्तराखंड, झारखंड
- (4) उत्तराखंड, छत्तीसगड, मिझोराम

In the year 2000 which three States were established in Indian Federation ?

- (1) Meghalaya, Arunachal Pradesh, Mizoram
- (2) Chhatisgarh, Gorkhaland, Mizoram
- (3) Chhatisgarh, Uttarakhand, Jharkhand
- (4) Uttarakhand, Chhatisgarh, Mizoram

82. खालीलपैकी कोणत्या समित्या पंचायत राज्य संस्थांशी संबंधित नाहीत ?

- (1) बलवंतराय मेहता समिती, पी. बी. पाटील समिती
- (2) अशोक मेहता समिती, वसंतराव नाईक समिती
- (3) राजमन्नार समिती, शिवरामन समिती
- (4) बलवंतराय मेहता समिती, अशोक मेहता समिती

Which of the following committees are not related to Panchayati Raj Institutions ?

- (1) Balwantrai Mehta Committee, P.B. Patil Committee
- (2) Ashok Mehta Committee, Vasant Rao Naik Committee
- (3) Rajmannar Committee, Shivraman Committee
- (4) Balwantrai Mehta Committee, Ashok Mehta Committee

83. खालीलपैकी कोणते तरंग भूकंपाशी निगडित नाहीत ?

(1) पी तरंग	(2) पृष्ठीय तरंग
(3) विद्युत चुंबकीय तरंग	(4) एस तरंग

Which of the following waves are not associated with seismic activity ?

(1) P waves	(2) Surface waves
(3) Electromagnetic waves	(4) S waves

84. ठीक 8 वाजता आरशात किती वाजलेले दिसतील ?

(1) 4	(2) 8	(3) 5	(4) 3
- What time will be shown in a mirror when a clock shows 8 O'clock ?
(1) 4	(2) 8	(3) 5	(4) 3

85. 'ड' जीवनसत्त्वाच्या अभावामुळे _____ होतो.

(1) मुलांमध्ये मुडदुस	(2) बेरी बेरी
(3) रातांधळेपणा	(4) अँनेमिया

Vitamin 'D' deficiency causes _____.

(1) Rickets in children	(2) Beri-Beri
(3) Night blindness	(4) Anaemia

86. भारत सरकारने व्यापार धोरणाच्या आढाव्यासाठी 1962 मध्ये कोणती समिती नेमली होती ?

(1) हजारी समिती	(2) मुदलियार समिती
(3) चक्रवर्ती समिती	(4) सी. रंगराजन समिती

In 1962 which committee was appointed by Indian Government for export promotion ?

(1) Hajari Committee	(2) Mudaliar Committee
(3) Chakravarti Committee	(4) C. Rangarajan Committee

87. खालील मुद्द्यांचा विचार करा :

- (I) सध्या भारतीय राज्यघटनेत 10 मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश आहे.
 (II) आपल्या 6 ते 14 वयोगटातील पाल्याला शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून देणे हे पालकांचे मूलभूत कर्तव्य आहे.

(1) (I) व (II) दोनही बरोबर आहे	(2) (I) व (II) दोनही चूक आहे
(3) (I) बरोबर आहे	(4) (II) बरोबर आहे

Consider the following :

- (I) There are 10 Fundamental duties enumerated in the existing constitution.
 (II) To provide opportunity of Education to his children between 6 to 14 years is the fundamental duty of the parents.

(1) (I) and (II) are correct	(2) (I) and (II) are incorrect
(3) Only (I) is correct	(4) Only (II) is correct

88. खालीलपैकी कोण गटात बसत नाही.

(1) मुंबई	(2) कोलकाता	(3) चेन्नई	(4) नागपूर

Which of the following does not belong to the group ?

(1) Mumbai	(2) Kolkata	(3) Chennai	(4) Nagpur

89. खालील बाबींचा विचार करून उत्तरे लिहा :

- (I) सार्कची स्थापना 1985 मध्ये ढाका येथे झाली.
 (II) सार्कची 2008 ची शिखर परिषद नवी दिल्ली येथे झाली.
 (III) अफगाणिस्तान हे सार्कमध्ये अलिकडे सहभागी झालेले राष्ट्र आहे.

- (1) फक्त (I) बरोबर आहे (2) (II) आणि (III) बरोबर आहे
 (3) (I) आणि (III) बरोबर आहे (4) सर्व तिनही चूक आहेत.

Consider the following :

- (I) SAARC was established in 1985 at Dhaka
 (II) SAARC Summit of 2008 was held at New Delhi
 (III) Afghanistan is the newly admitted member of the SAARC

- (1) Only (I) is true (2) (II) and (III) are true
 (3) (I) and (III) are true (4) All three are false

90. महाराष्ट्रात सर्वात जास्त अरण्याचे क्षेत्र कोणत्या जिल्ह्यात आहे ?

- (1) सिंधुदूर्ग (2) गडचिरोली (3) चंद्रपूर (4) भंडारा

Which district of Maharashtra has the maximum area under forest ?

- (1) Sindhudurg (2) Gadchiroli (3) Chandrapur (4) Bhandara

91. महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या वतीने देण्यात येणारा लोकमान्य टिळक जीवन गौरव पुरस्कार -2007 _____ यांना देण्यात आला.

- (1) गोविंद तळवलकर (2) मंगेश पाडगांवकर
 (3) राजाराम देशमुख (4) निलकंठ खाडिलकर

Lokmanya Tilak Jeevan Gaurav Puraskar-2007 awarded by Government of Maharashtra's Information and Public Relation Directorate was given to _____ .

- (1) Govind Talwalkar (2) Mangesh Padgaonkar
 (3) Rajaram Deshmukh (4) Nilkanth Khadilkar

92. जर CLOCK = 44,

TIME = 47 तर

WATCH = ?

- (1) 45 (2) 55 (3) 52 (4) 50

If CLOCK = 44,

TIME = 47,

Then find out the value of WATCH.

- (1) 45 (2) 55 (3) 52 (4) 50

93. वडील आणि मुलगा यांच्या वयाची बेरीज 10 वर्षापूर्वी 50 वर्षे होती. तर 20 वर्षानंतर त्यांच्या वयाची बेरीज किती असेल ?

- (1) 80 (2) 110 (3) 70 (4) 100

Sum of ages of father and his son before 10 years was 50 years. What will be the sum of ages after 20 years ?

- (1) 80 (2) 110 (3) 70 (4) 100

94. 0.40 हेक्टर क्षेत्रासाठी कापूस पिकास 60 कि/हे या प्रमाणे पालाश खत द्यावयाचे झाल्यास म्युरेट ऑफ पोटॅश खताची _____ मात्रा द्यावी लागते.

- (1) 20 कि/हे (2) 24 कि/हे (3) 40 कि/हे (4) 60 कि/हे

Cotton crop is to fertilize with 60 kg/ha, required quantity of fertilizer through muriate of potash for 0.40 ha is _____ .

- (1) 20 kg/ha (2) 24 kg/ha (3) 40 kg/ha (4) 60 kg/ha

95. 1966 साली रुपयाचे अवमूल्यन करण्यामागची कारणे कोणती ?

- (1) निर्यातीत वाढ घडवून आणणे.
 (2) आयात प्रमाण कमी करणे.
 (3) व्यवहारशेष अनुकूल करणे.
 (4) वरील सर्व

What are the causes of rupee devaluation in 1966 ?

- (1) Increase in export
 (2) To reduce the volume of import
 (3) To create favourable balance of payment
 (4) All the above

96. महाराष्ट्रात ब्राम्हणेतर चळवळीच्या प्रसारासाठी मुकुंदराव पाटील यांनी _____ हे साप्ताहिक सुरु केले.

- (1) भगवा झेंडा (2) जागरुक
 (3) दीन मित्र (4) तरुण मराठा

Mukundrao Patil started a weekly _____ for spread of Non-Brahmin Movement in Maharashtra.

- (1) Bhagawa Zenda (2) Jagaruk
 (3) Din Mitra (4) Tarun Maratha

97. खालीलपैकी विसंगत अक्षर संच ओळखा.

knqro, dgjif, behgd, psvur

(1) knqro (2) dgjif (3) behgd (4) psvur

Find out the odd set of alphabets from the following.

knqro, dgjif, behgd, psvur

(1) knqro (2) dgjif (3) behgd (4) psvur

98. खालीलपैकी कोणते उदाहरण रुपांतरित खडक (मेटामॉर्फिक रॉक) मध्ये समाविष्ट नाही ?

(1) स्लेट (2) मार्बल (3) कलसाईट (4) ग्रॅनाईट

Which among the following is not included in metamorphic rocks ?

(1) Slate (2) Marble (3) Calcite (4) Granite

99. ग्राम सभेच्या बैठका वर्षातून किमान _____ वेळा घेतल्या जातात.

(1) तीन (2) चार (3) पाच (4) सहा

The meetings of the Gram Sabha is to be conducted at least _____ times in a year.

(1) Three (2) Four (3) Five (4) Six

100. भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वात लांब नदी कोणती ?

(1) गंगा (2) सिंधु (3) नर्मदा (4) गोदावरी

Which is the Second longest river in India ?

(1) Ganga (2) Indus (3) Narmada (4) Godavari

101. 'जागतिक नारळ दिन' _____ या दिवशी साजरा केला जातो.

(1) 2 सप्टेंबर (2) 8 सप्टेंबर

(3) 27 सप्टेंबर (4) 28 सप्टेंबर

'World Coconut Day' is celebrated on _____ .

(1) 2nd September (2) 8th September

(3) 27th September (4) 28th September

102. V W X Y Z हे 5 मित्र आहेत. V X Z यांना आंबा आवडतो, W X Y यांना सफरचंद आवडते. V W Z यांना केळी आवडतात. W X Z यांना द्राक्ष आवडतात. V Y यांना चेरी आवडतात. तर कोणतीही दोन फळे कोणाला आवडतात ?

(1) V (2) W (3) X (4) Y

V W X Y Z are five friends. V X Z like mango. W X Y like apple. V W Z like Banana. W X Z like grapes. V Y like cherry. Then who likes any two fruits ?

(1) V (2) W (3) X (4) Y

103. जर $ACT \div AT = 11$

तर ACT म्हणजे कोणती संख्या असेल ?

- (1) 426 (2) 264 (3) 624 (4) 642

If $ACT \div AT = 11$

then what is ACT ?

- (1) 426 (2) 264 (3) 624 (4) 642

104. गहू पिकामध्ये पाणी व्यवस्थापनासाठी अती संवेदनशील अवस्था कोणती ?

- (1) मुकुटमूळे फुटणे (2) कांड्याची वाढ
(3) फूखे फूटणे (4) फुलेरा येणे

Which is the most critical crop growth stage for irrigation in wheat ?

- (1) crown root initiation (2) jointing
(3) tillering (4) flowering

105. 'सत्यशोधक समाजाची' स्थापना _____ ह्यांनी केली.

- (1) महात्मा जोतिबा फुले (2) राजा राममोहन रॉय
(3) स्वामी दयानंद सरस्वती (4) न्यायमूर्ती रानडे

_____ was the founder of Satya Shodhak Samaj.

- (1) Mahatma Jotiba Phule (2) Raja Rammohan Roy
(3) Swami Dayanand Saraswati (4) Justice Ranade

106. पुढीलपैकी कोणते लिनोलिक अॅसीड आहे ?

- (1) $C_{18}H_{32}O_2$ (2) $C_{18}H_{30}O_2$ (3) $C_{20}H_{32}O_2$ (4) $C_{22}H_{30}O_2$

Which of the following is linoleic acid ?

- (1) $C_{18}H_{32}O_2$ (2) $C_{18}H_{30}O_2$ (3) $C_{20}H_{32}O_2$ (4) $C_{22}H_{30}O_2$

107. मधुमेह _____ या द्रव्याच्या कमतरतेमुळे होतो.

- (1) ग्लूकोज (2) कॅल्शियम (3) इन्सुलिन (4) साखर

Diabetes is caused because of deficiency of :

- (1) Glucose (2) Calcium (3) Insulin (4) Sugar

108. इंदिरा गांधी सेंटर फॉर अॅटॉमिक रिसर्च या संस्थेने 2005 साली _____ या क्षेत्रात भरीव कामगिरी केली.

- (1) रेडिओ आयसोटोपचे नवे उपयोग
- (2) न्युक्लीयर रियाक्टरच्या युरेनियम प्लुटोनियम मिश्रित कर्बइंधनाची पुनप्रक्रिया
- (3) आण्विक कचरा व्यवस्थापन
- (4) जड पाणी उत्पादन

In which area the Indira Gandhi Centre for Atomic Research made significant progress in 2005 ?

- (1) New applications of radioisotopes
- (2) Reprocessing the Uranium Plutonium mixed carbide fuel of Nuclear Reactor
- (3) Nuclear waste management
- (4) Production of heavy water

109. 'सुधारक' वृत्तपत्र कोणी सुरु केले ?

(1) गोपाळकृष्ण गोखले	(2) गोपाळ हरी देशमुख
(3) बाळ गंगाधर टिळक	(4) गोपाळ गणेश आगरकर

Who started 'Sudharak' newspaper ?

(1) Gopal Krishna Gokhale	(2) Gopal Hari Deshmukh
(3) Bal Gangadhar Tilak	(4) Gopal Ganesh Agarkar.

110. एका कुटुंबात 'x' चा 'y' शी जो संबंध आहे तोच 'y' चा 'x' शी आहे, तर 'x' आणि 'y' हे _____ आहेत.

(1) पती व पत्नी	(2) बहीण व बहीण
(3) भाऊ व बहीण	(4) आई व मुलगा

In a family 'x' is related to 'y', in the same way 'y' is related to 'x'. Hence 'x' and 'y' are _____.

(1) Husband and wife	(2) Sister and Sister
(3) Brother and Sister	(4) Mother and Son

111. _____ म्हशीवरील संशोधन प्रकल्प महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी येथे सुरु आहे.

(1) सुरती	(2) पंढरपुरी	(3) मेहसाणा	(4) जाफराबादी

Research project on _____ buffalo is in progress at Mahatma Phule Krishi Vidyapeeth, Rahuri.

(1) Surti	(2) Pandharpuri	(3) Mehasana	(4) Jafrabadi

112. हस्तलिखितांचे विश्लेषणात्मक अभ्यास करणारे शास्त्र _____ आहे.

- (1) डेक्टीलोग्राफी (2) टेलीग्राफी (3) ग्राफोलॉजी (4) फिंगर प्रिंटस्

The study of handwriting analysis is called _____ .

- (1) Dectelography (2) Telegraphy (3) Graphology (4) Fingerprints

113. एक छायाचित्र दाखवून एक गृहस्थ म्हणाला मला बंधु किंवा भगिनी नाहीत पण त्या माणसाचे वडील हे माझा पित्याचे पुत्र आहे, तर ते छायाचित्र कोणाचे होते ?

- (1) त्याच्या पुत्राचे (2) त्याचे स्वतःचे (3) त्याच्या पित्याचे (4) त्याच्या पुतण्याचे

Pointing to a photograph a man said, "I have no brothers or sisters but that man's father is my father's son". Whose photograph was it ?

- (1) His son's (2) His own (3) His father's (4) His nephew's

114. 26 नोव्हेंबर 2008 रोजीच्या मुंबईवरील दहशतवादी हल्ल्यानंतर नुकत्याच गठीत झालेल्या 'महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा परिषदेत' किती सदस्य आहेत ?

- (1) 52 (2) 54 (3) 66 (4) 76

How many members are there in 'Maharashtra State Security Council' recently constituted after terrorist attack on Mumbai, 26th Nov. 2008 ?

- (1) 52 (2) 54 (3) 66 (4) 76

115. प्रादेशिक ग्रामीण बँकेचे भांडवल केंद्रशासन, राज्यशासन व पुरस्कृत बँक हे कोणत्या प्रमाणात उभे करतात ?

- (1) 50 : 15 : 35 (2) 40 : 20 : 40 (3) 35 : 30 : 35 (4) 20 : 40 : 40

In what proportion Regional Rural Bank's (RRB's) capital is subscribed by Central Government, State Government and sponsored bank ?

- (1) 50 : 15 : 35 (2) 40 : 20 : 40 (3) 35 : 30 : 35 (4) 20 : 40 : 40

116. भारतामध्ये पहिला सहकारी कायदा कोणत्या वर्षी आस्तित्वात आला ?

- (1) सन् 1904 (2) सन् 1804 (3) सन् 1947 (4) सन् 1952

In India, first cooperative act was passed in the year _____ .

- (1) 1904 (2) 1804 (3) 1947 (4) 1952

117. जर $65 + 23 = 35$, $38 + 75 = 58$, $81 + 24 = 41$, तर $49 + 27 = ?$

- (1) 67 (2) 79 (3) 64 (4) 96

If $65 + 23 = 35$, $38 + 75 = 58$, $81 + 24 = 41$, then $49 + 27 = ?$

- (1) 67 (2) 79 (3) 64 (4) 96

118. एक माणूस विहिरीतून 5 सेकंदात पाणी काढतो; आणि मुलगा त्याच विहिरीतून 10 सेकंदात पाणी काढतो. म्हणून माणसाची _____ आहे.

- (1) ऊर्जा जास्त (2) शक्ति जास्त (3) ऊर्जा कमी (4) शक्ति कमी

A man fetches water from a well in 5 sec. and a child fetches water from the same well in 10 sec. Hence the man has :

- (1) more energy (2) more power (3) less energy (4) less power

119. अल्पमुदतीच्या कर्जाला _____ असेही म्हणतात.

- (1) पीक कर्ज (2) अल्प व्याजी कर्ज (3) दीर्घ मुदत कर्ज (4) गुंतवणुक कर्ज

The short term agriculture loan is called as _____ .

- (1) Crop loan (2) Soft loan (3) Term loan (4) Investment loan

120. आधुनिक रसायनशास्त्राचे जनक कोणास समजले जाते ?

- (1) लॉरेंट दि लॅव्हाझिएर (2) डाल्टन
(3) अर्नेस्ट रुदरफोर्ड (4) इव्हानोविच मेंडेलीव्ह

Which scientist is considered as the father of Modern Chemistry ?

- (1) Laurent de Lavoisier (2) Dalton
(3) Ernest Rutherford (4) Ivanovich Mendeleev

121. हराळी तणाचे चांगल्याप्रकारे नियंत्रण करण्यासाठी _____ तणनाशकाचा वापर करतात

- (1) 2, 4-डी. (2) ग्लायफॉसेट (3) पराकॉट (4) पेंडामेथीलिन

Hariyali (cynodon dactylon) is effectively controlled by _____ .

- (1) 2, 4-D (2) Glyphosate (3) Paraquat (4) Pendamethaline

122. महाराष्ट्राच्या सातव्या पंचवार्षिक योजनेचा मुख्य उद्देश कोणता होता ?

- (1) प्रादेशिक असमतोल दूर करणे (2) दारिद्र्य निर्मूलन
(3) शुध्द पिण्याचा पाण्याच्या पुरवठा (4) बेकारी कमी करणे

What was the main objective of the seventh five year plan of Maharashtra ?

- (1) Removing Regional Imbalance (2) Eradication of Poverty
(3) Providing Pure drinking Water (4) To reduce the Unemployment

123. 1987-88 मध्ये भारताच्या विदेश व्यापारासाठी वस्तुवर्गीकरणामध्ये कोणत्या संस्थेने सुधारणा केली ?

- (1) डी.जी.सी.आय्.अँड एस् (2) वाणिज्य आणि व्यापार मंत्रालय
(3) परराष्ट्र संबंध मंत्रालय (4) परराष्ट्र व्यापार मंत्रालय

Which agency has revised the commodity classification of India's foreign trade in 1987-88 ?

- (1) DGCI and S (2) Ministry of commerce and trade
(3) Ministry of foreign affairs (4) Ministry of foreign trade

124. मर्यादित देयता असणारी खालीलपैकी कोणती पहिली व्यापारी बँक भारतीयांनी चालविली होती ?

- (1) पंजाब नॅशनल बँक (2) औध कमर्शियल बँक
(3) इंपेरियल बँक ऑफ इंडिया (4) बँक ऑफ बरोडा

Which among the following is the first Commercial bank of limited liability managed by Indians ?

- (1) Punjab National Bank (2) Oudh Commercial Bank
(3) Imperial Bank of India (4) Bank of Baroda

125. खालीलपैकी कोणते कार्य रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे नाही ?

- (1) सरकारची बँक (2) बँकांची बँक
(3) पत नियंत्रण (4) पत निर्मिती

Which of the following is not the function of R.B.I. ?

- (1) Banker to the government (2) Banker's Bank
(3) Credit control (4) Credit creation

126. FERA कायदा कधी संमत करण्यात आला ?

- (1) 1973 (2) 1974 (3) 1975 (4) 1976

When was the FERA Act passed ?

- (1) 1973 (2) 1974 (3) 1975 (4) 1976

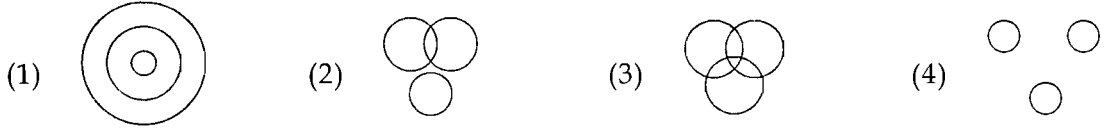
127. जागतिक निर्यातीत 2006-07 मध्ये भारताचा वाटा _____ होता.

- (1) 0.2% (2) 1.8% (3) 1.5% (4) 2.5%

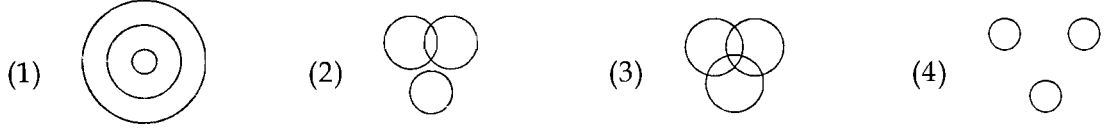
The share of India in the world-export was _____ in 2006-07.

- (1) 0.2% (2) 1.8% (3) 1.5% (4) 2.5%

128. भारत, नेपाळ आणि श्रीलंका यांच्यातील परस्पर संबंध दर्शविणारी आकृती कोणती ?

Which of the following figures shows mutual relationship between India, Nepal and Sri Lanka ?

129. समस्थानिक पदार्थ _____ या पध्दतीने वेगळे करतात.

- (1) स्फटीकीकरण (2) ऊर्ध्वपातन (3) संप्लवन (4) गाळण

Isotopes are separated by :

- (1) Crystallisation (2) Distillation (3) Sublimation (4) Filtration

130. भारतामध्ये एकूण क्षेत्रफळाच्या _____ % क्षेत्र जंगल आहे.

- (1) 11 (2) 22 (3) 33 (4) 35

In India forest account _____ % of total land surface.

- (1) 11 (2) 22 (3) 33 (4) 35

131. गोबर गॅसचा प्रमुख घटक _____ आहे.

- (1) मिथेन (2) कार्बन डायऑक्साईड
(3) ॲसिटिलीन (4) इथिलिन

The chief constituent of Gobar gas is :

- (1) Methane (2) Carbon dioxide
(3) Acetylene (4) Ethylene

132. महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली ?

- (1) 1992 (2) 1993 (3) 1994 (4) 1995

In which year, the Maharashtra State Women Commission was established ?

- (1) 1992 (2) 1993 (3) 1994 (4) 1995

133. पहिल्या व दुसऱ्या संख्येत जो संबंध आहे तोच तिसऱ्या व चौथ्या संख्येत आहे. तो शोधा आणि त्यावरून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या शोधा.

$$64 : 10 :: 39 : ?$$

- (1) 13 (2) 21 (3) 12 (4) 100

There is some relation between 1st and 2nd number. The same relation is there between 3rd and 4th number. Then find the number in place of the question mark ?

$$64 : 10 :: 39 : ?$$

- (1) 13 (2) 21 (3) 12 (4) 100

134. जर $2 \times 3 = 64$

$$4 \times 5 = 108$$

$$7 \times 8 = 1614$$

तर $5 \times 6 = ?$

- (1) 30 (2) 1012 (3) 1210 (4) 1415

If $2 \times 3 = 64$

$$4 \times 5 = 108$$

$$7 \times 8 = 1614$$

Then $5 \times 6 = ?$

- (1) 30 (2) 1012 (3) 1210 (4) 1415

135. A व B मिळून एका शेताची कापणी 30 दिवसात करतात. परंतु काम सुरू झाल्यानंतर 20 दिवसांनी B काम सोडून गेला. उरलेले काम एकट्या A ने आणखी 20 दिवसात पूर्ण केले. एकट्या B ने ते काम किती दिवसात पूर्ण केले असते ?

- (1) 50 दिवस (2) 55 दिवस (3) 60 दिवस (4) 65 दिवस

A and B can reap a field in 30 days working together. After 20 days of starting the work, B leaves the work and goes away. The remaining work is completed by A alone in 20 days. In how many days, B would have completed the same work if he had worked alone ?

- (1) 50 days (2) 55 days (3) 60 days (4) 65 days

136. 1888 मध्ये गोपाळ गणेश आगरकर यांनी सुरू केलेल्या वर्तमानपत्राचे नाव _____ हे होते.

- (1) मराठा (2) केसरी (3) प्रभाकर (4) सुधारक

In the year 1888 Gopal Ganesh Agarkar started a newspaper titled _____ .

- (1) Maratha (2) Kesari (3) Prabhakar (4) Sudharak

137. डांगी ब्रिड हे मुळचे _____ या राज्यातील आहे.

- (1) गुजरात (2) आंध्रप्रदेश
(3) राजस्थान (4) महाराष्ट्र

The Home tract of Dangi breed is _____ State.

- (1) Gujarat (2) Andhra Pradesh
(3) Rajastan (4) Maharashtra

138. एका सांकेतिक भाषेत 'Favourable' हा शब्द G1W45S1CM2 असा लिहितात, तर 'Beautiful' कसे लिहिता येईल ?

- (1) C215V3G5M (2) C215U3G5M (3) C21553H5M (4) C21U53GUN

In a code language 'Favourable' is written as G1W45S1CM2. How will, 'Beautiful' be written ?

- (1) C215V3G5M (2) C215U3G5M (3) C21553H5M (4) C21U53GUN

139. सर्वसाधारणपणे फर्मेंटेशन (आंबवणे) ही प्रक्रिया _____ मुळे घडते.

- (1) विषाणू (2) बुरशी (3) झाडे (4) जीवाणू

Normally Fermentation takes place because of :

- (1) Virus (2) Fungi (3) Trees (4) Bacteria

140. 2001 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राची स्त्री साक्षरता _____ आहे.

- (1) 65% (2) 63% (3) 64% (4) 67%

According to 2001 census, the women literacy of Maharashtra is _____ .

- (1) 65% (2) 63% (3) 64% (4) 67%

141. अलिकडेच उत्खनन शास्त्रज्ञांना 19 मीटर निद्राधीन बुध्दाची मुर्ती सापडली. ही मुर्ती कोणत्या देशात सापडली ?

- (1) श्रीलंका (2) कोरिया (3) अफगाणिस्तान (4) नेपाळ

Recently Archeologists discovered a 19 meter Buddha Statue in sleeping posture. In which country they found this idol ?

- (1) Sri Lanka (2) Korea (3) Afghanistan (4) Nepal

142. व्हॅटचा आराखडा 21 राज्यांनी केव्हा स्विकारला ?

- (1) 1 मार्च, 1986 (2) 1 एप्रिल, 1986

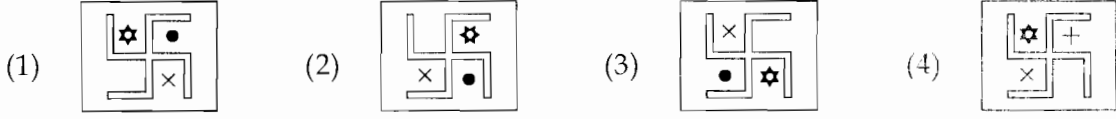
- (3) 1 मार्च, 1987 (4) 1 एप्रिल, 2005

When was the design of VAT adopted by 21 states ?

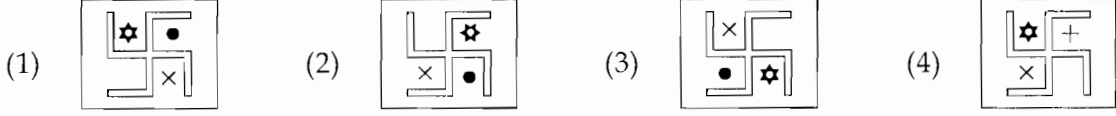
- (1) 1st March, 1986 (2) 1st April, 1986

- (3) 1st March, 1987 (4) 1st April, 2005

143. खालीलपैकी विसंगत आकृति ओळखा.

Odd man out

144. केन्द्रीय अंदाजपत्रक कोणत्या तारखेस सादर केले जाते ?

- (1) 31 मार्च (2) 1 एप्रिल
(3) फेब्रुवारीचा शेवटचा दिवस (4) 20 फेब्रुवारी

What is the date of presentation of Union Budget ?

- (1) 31st March (2) 1st April
(3) Last day of February (4) 20th February

145. दाट 'धुके' खालीलपैकी कोणत्या कोलायडल पध्दतीमुळे निर्माण होते ?

- (1) द्रव वायुत मिसळल्याने (2) वायु द्रवात मिसळल्याने
(3) घनपदार्थ वायुत मिसळल्याने (4) द्रव द्रवात मिसळल्याने

Which one of the following colloidal systems is represented by fog ?

- (1) Liquid in gas (2) Gas in liquid
(3) Solid in gas (4) Liquid in liquid

146. गटात न बसणारा पर्याय निवडा.

बीरबल, अब्दुल फजल, तानसेन, फैज अहमद

- (1) बीरबल (2) अब्दुल फजल (3) तानसेन (4) फैज अहमद

Choose the odd alternative in the group.

Birbal, Abdul Fazal, Tansen, Faiz Ahmed

- (1) Birbal (2) Abdul Fazal (3) Tansen (4) Faiz Ahmed

P.T.O.

147. आल्या(जिंजर) मधील विशिष्ट वास व सुगंध _____ व _____ मुळे येतो.

- (1) ओलेओरेसीन व चटकण उडणारे तेल (2) नायसीन व चटकण उडणारे तेल
(3) व्हीटॅमीन-सी व लोह (4) लोह व व्हीटॅमीन -अ

The characteristic flavour and aroma of Ginger is due to _____ and _____ .

- (1) Oleoresin and Volatile oil (2) Niacin and Volatile oil
(3) Vitamin-C and Iron (4) Iron and Vitamin-A

148. संवाद साधणे स्वस्त व वेगवान झाले आहे याचे कारण म्हणजे _____ .

- (1) संगणक (2) आयनावरण (3) कृत्रिम उपग्रह (4) सोलर सेल

Communication has become cheaper and faster because of :

- (1) Computers (2) Ionosphere (3) Satellites (4) Solar Cell

149. खालीलपैकी विसंगत पद ओळखा.

डोळे, हात, जीभ, कान

- (1) डोळे (2) हात (3) जीभ (4) कान

Odd man out

Eye, Hand, Tongue, Ear

- (1) Eye (2) Hand (3) Tongue (4) Ear

150. 'देशबंधु' असे कोणास म्हणतात ?

- (1) आचार्य नरेन्द्र देव (2) राजेन्द्र प्रसाद
(3) चित्तरंजन दास (4) जी .एस. खापर्डे

Who came to be known as 'Deshbandhu' ?

- (1) Acharya Narendra Dev (2) Rajendra Prasad
(3) Chittaranjan Das (4) G. S. Khaparde

151. डाळवर्गीय पिकांचे उत्पादन वाढीसाठी कोणती सूत्रे महत्वाची आहेत ?

- (1) बियाण्यास रायझोबियमची प्रक्रिया (2) 25 किलोनत्र/हेक्टरी
(3) पिक संरक्षण (4) वरील सर्व

Productivity of pulses is improved by _____ .

- (1) Seed Treatment with Rhizobium (2) 25 kg N/ha
(3) Plant protection (4) All the above

152. जालियनवाला बागेत भरलेल्या सभेवर गोळीबार करण्याचा आदेश _____ ह्यांनी दिला.

- (1) ओडवायर (2) जनरल डायर (3) लॉर्ड कर्झन (4) लॉर्ड आयर्विन

_____ ordered the soldiers to fire at the meeting held in Jallianwalla Bagh.

- (1) Odwayer (2) General Dyer (3) Lord Curzon (4) Lord Irwin

153. रक्ताच्या कर्करोगास हे नाव आहे :

- (1) अँनेमिया (2) पॉलीसायथेमिया (3) ल्युकोपेनिया (4) ल्युकेमिया

Blood Cancer is otherwise called as :

- (1) Anaemia (2) Polycythemia (3) Leucopenia (4) Leukaemia

154. भारत अमेरिका अणू करारानंतर भारताने कोणत्या राष्ट्राबरोबर अणूकरार केला ?

- (1) फ्रान्स (2) इंग्लंड (3) जर्मनी (4) कोरिया

Following Indo-US Nuclear deal India signed nuclear deal, with which country ?

- (1) France (2) England (3) Germany (4) Korea

155. प्रश्नचिन्हाच्या जागी अचूक पर्याय निवडा.

65 : 101 :: ? : 197

- (1) 85 (2) 145 (3) 140 (4) 170

Choose correct alternative in the place of the question mark.

65 : 101 :: ? : 197

- (1) 85 (2) 145 (3) 140 (4) 170

156. महाराष्ट्र आणि पंजाब या राज्यातील व्यापारास _____ व्यापार म्हणतात.

- (1) बहिस्त (2) अंतर्गत

- (3) बहिस्त आणि अंतर्गत (4) आंतरराष्ट्रीय

The trade between Maharashtra and Punjab State is called as _____ trade.

- (1) External (2) Internal

- (3) External and Internal (4) International

157. गुरुत्वाकर्षणाचा सिद्धांत कोणी मांडला ?

- (1) न्यूटन (2) नेपिअर (3) एडिसन (4) बोहर

Who put forth theory of gravitation ?

- (1) Newton (2) Napier (3) Edison (4) Bohr

158. सर्वसामान्य भारतीयाला दररोज सरासरी किती कॅलरीज्ची गरज असते ?

- (1) 5000 (2) 10,000 (3) 2000 (4) 2250

What is the average requirement of calories for common Indian ?

- (1) 5000 (2) 10,000 (3) 2000 (4) 2250

159. थंड प्रदेशातील जलचर प्राणी व वनस्पती सुरक्षित राहतात; कारण _____ .

- (1) दवबिंदू (2) पाण्याचे असंगत आचरण
(3) आर्द्रता (4) विशिष्ट उष्माधारकता

Aquatic plants and animals survive in the cold region because of _____.

- (1) a dew point (2) an anomalous behavior of water
(3) humidity (4) specific heat capacity

160. दक्षिण आशियातील निरक्षर लोकसंख्येची टक्केवारी _____ .

- (1) 50% (2) 65% (3) 72% (4) 31%

The percentage of the illiterate population of South Asia _____ .

- (1) 50% (2) 65% (3) 72% (4) 31%

161. जर $15 \times 3 = 27$, $9 \times 8 = 55$ व $11 \times 7 = 59$ तर $12 \times 5 = ?$

- (1) 60 (2) 34 (3) 17 (4) 43

If $15 \times 3 = 27$, $9 \times 8 = 55$ and $11 \times 7 = 59$ then $12 \times 5 = ?$

- (1) 60 (2) 34 (3) 17 (4) 43

162. खालील बेरजेत * चिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल ?

$$\begin{array}{r} + \quad 3 \quad * \quad 4 \\ \quad 8 \quad * \quad 3 \\ + \quad 2 \quad 9 \quad 6 \\ \hline \quad 14 \quad * \quad 3 \end{array}$$

- (1) 1 (2) 0 (3) 5 (4) 2

In the following operation which number will be in the place of (star) * sign ?

$$\begin{array}{r} + \quad 3 \quad * \quad 4 \\ \quad 8 \quad * \quad 3 \\ + \quad 2 \quad 9 \quad 6 \\ \hline \quad 14 \quad * \quad 3 \end{array}$$

- (1) 1 (2) 0 (3) 5 (4) 2

163. साहित्य अकादमीचा 2008 चा मराठी साहित्याचा पुरस्कार कोणाला मिळाला ?

- (1) राजन गवस (2) प्रा. चंद्रकुमार नलगे
(3) केशव मेश्राम (4) शाम मनोहर

Who received the Sahitya Academy Award for Marathi literature in 2008 ?

- (1) Rajan Gawas (2) Prof. Chandrakumar Nalage
(3) Keshav Meshram (4) Sham Manohar

164. आंतरराष्ट्रीय भात संशोधन संस्था कोठे कार्यरत आहे ?

- (1) चीन (2) जपान (3) फिलीपीन्स (4) भारत

Where the International Rice Research Institute is located ?

- (1) China (2) Japan (3) Philippines (4) India

165. सार्वजनिक खर्चावरील नियंत्रणासाठी 'शून्याधारित अर्थसंकल्प' कोणत्या योजनेत सुचविण्यात आला ?

- (1) पाचवी योजना (2) सहावी योजना (3) सातवी योजना (4) आठवी योजना

Which plan recommended Zero Based Budgeting (ZBB) as a step to control public expenditure ?

- (1) Fifth Plan (2) Sixth Plan (3) Seventh Plan (4) Eighth Plan

166. A, B, C, D, E, F हे सहा मित्र समोरासमोर बसून एका वर्तुळाकृती मैदानात खेळत आहेत.

- (I) E हा D च्या डाव्या बाजूस आहे.
(II) C हा A आणि B च्या मध्ये आहे.
(III) F हा E आणि A च्या मध्ये आहे.

तर B च्या डाव्या बाजूला कोण ?

- (1) A (2) C (3) D (4) E

A, B, C, D, E, F are six friends sitting face to face in a circular ground and playing.

- (I) E is on the left side of D.
(II) C is between A and B.
(III) F is between E and A.

Then who is on the left side of B ?

- (1) A (2) C (3) D (4) E

P.T.O.

167. सन 2007 च्या 'महाराष्ट्र केसरी' या किताबाचा मानकरी कोण ?

(1) आबा सुळ	(2) अमोल बुचडे
(3) चंद्रहार पाटील	(4) मुन्ना शेख

Who won 'Maharashtra Kesari' title in 2007 ?

(1) Aba Sul	(2) Amol Buchade
(3) Chandrahar Patil	(4) Munna Shaikh

168. फ्रिऑन हा वायु शीतकरणासाठी वापरतात त्याचे रासायनिक नाव कोणते ?

(1) क्लोरीनेटेड हायड्रोकार्बन	(2) फ्लोरीनेटेड हायड्रोकार्बन
(3) क्लोरोफ्लुरो हायड्रोकार्बन	(4) फ्लोरिनेटेड एअरोमेटिक कंपाऊंड

'Freon' used as refrigerants is chemically known as :

(1) Chlorinated hydrocarbon	(2) Fluorinated hydrocarbon
(3) Chlorofluoro hydrocarbon	(4) Fluorinated aeromatic compound

169. खालील बाबींचा विचार करा :

- (I) 2009 च्या लोकसभा निवडणूका मतदारसंघांच्या नव्याने झालेल्या परिसिमनाच्या पार्श्वभूमिवर होणार आहेत.
 (II) मुख्य निवडणूक आयुक्त हे परिसिमन आयोगाचे पदसिद्ध अध्यक्ष असतात.

(1) केवळ (I) बरोबर आहे	(2) केवळ (II) बरोबर आहे
(3) दोन्ही (I) व (II) चूक आहे	(4) दोन्ही (I) व (II) बरोबर आहे

Consider the following :

- (I) 2009 Lok Sabha elections would be conducted on the background of Delimitation of the Constituencies.
 (II) Chief Election Commissioner is the Ex-Officio Chairman of the Delimitation Commission.

(1) Only (I) is true	(2) Only (II) is true
(3) Both (I) and (II) are false	(4) Both (I) and (II) are true

170. 'जागतिक ऐतिहासिक वारसा' या यादीत समाविष्ट करण्यासाठी संयुक्त राष्ट्रांनी ज्या रेल्वेला अलिकडेच मान्यता दिली ती म्हणजे _____ .

(1) कलका-सिमला रेल्वे लाईन	(2) जोधपूर-हावरा रेल्वे लाईन
(3) सिमला-कोईमतूर रेल्वे लाईन	(4) दिल्ली-आग्रा रेल्वे लाईन

The Railway which was recently made a 'World Heritage Site' with the UN approving it for inclusion in the World Heritage list is _____ .

(1) The Kalka - Shimla rail line	(2) The Jodhpur - Howrah line
(3) The Shimla - Coimbatore line	(4) The Delhi - Agra line

171. 1 घनमीटर म्हणजे _____ घ.सें.मी.
 (1) 100 (2) 1000 (3) 10,000 (4) 10,00,000
 1 meter cube = _____ cm cube.
 (1) 100 (2) 1000 (3) 10,000 (4) 10,00,000

172. जी-20 राष्ट्रांची 15 नोव्हेंबर 2008 रोजी झालेली शिखर परिषद कोणत्या शहरात झाली ?
 (1) पॅरिस (2) वॉशिंग्टन (3) न्यूयॉर्क (4) लंडन
 In which city the Summit of G-20 countries took place on 15th November 2008 ?
 (1) Paris (2) Washington (3) New York (4) London

173. आशियातील सर्वात मोठा साखर कारखाना कोठे आहे ?
 (1) श्रीरामपूर (2) प्रवरा नगर (3) आजरा (4) सांगली
 Where is the biggest sugar factory in Asia ?
 (1) Shrirampur (2) Pravara nagar (3) Ajara (4) Sangali

174. मार्गदर्शक तत्वांच्या प्रकरणातील कोणत्या कलमाने पंचायतींची स्थापना करण्याचे निर्देश राज्यांना दिले आहेत ?
 (1) कलम 39 'अ' (2) कलम 41 (3) कलम 40 (4) कलम 38
 Which article in the chapter of Directive Principles, directs the states to organize Panchayats ?
 (1) Article 39 A (2) Article 41 (3) Article 40 (4) Article 38

175. दूरचित्रवाणी संचाचे सिग्नल सामान्यतः एका विशिष्ट अंतरापलिकडे जाऊ शकत नाहीत. कारण -
 (1) सिग्नल दुर्बल असल्यामुळे (2) अँटेना दुर्बल असल्यामुळे
 (3) हवेत सिग्नलचे शोषण झाल्यामुळे (4) पृथ्वीच्या वक्रतेमुळे
 The reason, television signals cannot be received ordinarily beyond a particular distance is due to the :
 (1) Weakness of the signal (2) Weak antenna
 (3) Absorption of signal in the air (4) Curvature of earth

176. भारताच्या परराष्ट्रीय धोरणाचा अविभाज्य तत्व असलेल्या : 'अलिप्तता आणि शांततापूर्ण सहचर्यांच्या पाच तत्वांचा' पुरस्कार _____ यांनी केला.
 (1) महात्मा गांधी (2) लाल बहादुर शास्त्री
 (3) जवाहरलाल नेहरू (4) श्रीमती इंदिरा गांधी
 The integral principles of India's foreign policy : 'Non-Alignment and five principles of peaceful co-existence' were propagated by _____ .
 (1) Mahatma Gandhi (2) Lal Bahadur Shastri
 (3) Jawaharlal Nehru (4) Ms. Indira Gandhi

177. मोसंबीमध्ये फळाची गळती थांबण्यासाठी _____ संवर्धकाची फवारणी करतात.

- (1) एन.ए.ए. 20 पि.पि.एम. (2) आय.बी.ए. 20 पि.पि.एम.
 (3) एन.ए.ए. 100 पि.पि.एम. (4) जि.अे.3 50 पि.पि.एम.

Fruits drops in sweet orange is controlled by _____ growth regulator.

- (1) NAA 20 ppm (2) IBA 20 ppm
 (3) NAA 100 ppm (4) GA₃ 50 ppm

178. जागतिक वनदिन _____ दिवशी साजरा करतात.

- (1) एक जुलै (2) 21 मार्च (3) 5 जून (4) 23 मार्च

The World Forest day is celebrated on _____ .

- (1) 1st July (2) 21st March (3) 5th June (4) 23rd March

179. 9 व 8 हे अंक एकेकदाच वापरून तयार होणाऱ्या लहान व मोठ्या संख्येतील फरक किती ?

- (1) 9 (2) 19 (3) 11 (4) 18

What is the difference between the biggest and the smallest numbers which can be made from 9 and 8 ?

- (1) 9 (2) 19 (3) 11 (4) 18

180. भारतात कृषी मूल्य आयोगाची स्थापना केव्हा झाली ?

- (1) 1960 (2) 1965 (3) 1955 (4) 1975

When was Agricultural Price Commission established in India ?

- (1) 1960 (2) 1965 (3) 1955 (4) 1975

181. खतामध्ये कोणती रसायने असतात ?

- (1) नायट्रोजन (2) नायट्रोजन व फॉस्फरस्
 (3) पोटॅशियम व फॉस्फरस् (4) नायट्रोजन व पोटॅशियम व फॉस्फरस्

A fertilizer contains which of the following ?

- (1) Nitrogen (2) Nitrogen and Phosphorus
 (3) Potassium and Phosphorus (4) Nitrogen and Potassium and Phosphorus

182. वित्तीय क्षेत्रात सुधारणा सुचविण्यासाठी 1991 मध्ये कोणत्या समितीची स्थापना करण्यात आली ?

- (1) नरीमन समिती (2) नरसिंहन समिती
(3) सी. रंगराजन समिती (4) हजारी समिती

Which committee was established in 1991 for suggesting betterment of the financial sector ?

- (1) Nariman Committee (2) Narasimhan Committee
(3) C. Rangarajan Committee (4) Hajari Committee

183. जर 'HI' हा अक्षरगट 89 असा व 'RS' हा अक्षर गट 98 असा दाखविला आणि $K=P$ असेल तर कोणते अक्षर D अक्षराच्या किंमतीचे राहिल ?

- (1) W (2) R (3) P (4) L

If 'HI' is denoted as 89, 'RS' as 98 and $K=P$, then which alphabet will be equal to D ?

- (1) W (2) R (3) P (4) L

184. अलिकडेच केंद्र सरकारने 'इन्स्टीट्यूट ऑफ नॅनो सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी' ची स्थापना _____ येथे करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

- (1) बेंगलोर (2) मोहाली (3) पुणे (4) हैद्राबाद

The Union government has recently approved establishment of the 'Institute of Nano Science and Technology' at _____ .

- (1) Bangalore (2) Mohali (3) Pune (4) Hyderabad

185. तीन एकवर्षीय योजना (रोलिंग प्लॅन) कधी सादर केल्या गेल्या ?

- (1) 1961-64 (2) 1966-69 (3) 1971-74 (4) 1975-78

When the three one year plans (rolling plan) was implemented ?

- (1) 1961-64 (2) 1966-69 (3) 1971-74 (4) 1975-78

186. भारताच्या दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेचा आराखडा _____ यांनी तयार केला.

- (1) पी.सी. महालनोबिस (2) डी.आर. गाडगीळ
(3) सी.डी. देशमुख (4) पंडीत नेहरु

The draft out-line of second five year plan was prepared by _____ .

- (1) P. C. Mahalnobis (2) D. R. Gadgil
(3) C. D. Deshmukh (4) Pandit Nehru

P.T.O.

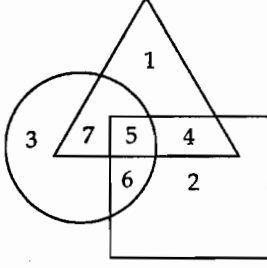
187. संकरीत (हायब्रीड) कापसाचे जनक (फादर) खालीलपैकी कोणत्या शास्त्रज्ञाला म्हणतात ?

- (1) इ.बी. पटेल (2) सी.टी. पटेल (3) वाय्.एल्.पींग (4) एस्. ओचोआ

Among the following scientists, who is the Father of Hybrid cotton ?

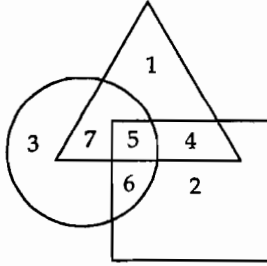
- (1) E.B. Patel (2) C.T. Patel (3) Y.L. Ping (4) S. Ochoa

188. खालील वेन आकृतीमध्ये खेड्यातील युवक \triangle , बेरोजगार युवक \square व शिक्षित युवक \circ ने दाखवले आहेत. 6 ही संख्या काय दर्शवते ?

- (1) बेरोजगार युवक (2) शिक्षित बेरोजगार युवक
(3) खेड्यातील शिक्षित बेरोजगार युवक (4) खेड्यातील शिक्षित युवक

In the venn diagram youth in village is shown in \triangle , unemployed youth is shown in \square and educated youth is shown in \circ . What does the number 6 represent ?

- (1) Unemployed youth (2) Unemployed educated youth
(3) Educated, unemployed youth in village. (4) Educated youth in village.

189. महाराष्ट्रात _____ या राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी सर्वात जास्त आहे.

- (1) धुळे - कोलकाता (2) मुंबई - चेन्नई
(3) मुंबई - आग्रा (4) पुणे - विजयवाडा

_____ National Highway has the maximum length in Maharashtra.

- (1) Dhule - Kolkata (2) Mumbai - Chennai
(3) Mumbai - Agra (4) Pune - Vijayawada

190. हवेतील आर्द्रता वाढल्यास ध्वनी लहरींचा वेग कोरड्या हवेतील वेगापेक्षा _____ .

- (1) कमी होतो (2) समान होतो (3) वाढतो (4) दुप्पट होतो

The velocity of sound waves in moist air is _____ its velocity in dry air.

- (1) less than (2) equal as (3) greater than (4) double

191. आज 4 ऑगस्ट रोजी बुधवार आहे. आजपासून तीन महिन्यांनंतर येणारा बुधवार किती तारखेला येईल ?

- (1) 10 नोव्हेंबर (2) 8 नोव्हेंबर (3) 4 नोव्हेंबर (4) 6 नोव्हेंबर

If fourth August falls on a Wednesday today, what will be the date on a Wednesday after three months from today ?

- (1) 10 November (2) 8 November (3) 4 November (4) 6 November

192. या गटाशी जुळणारे पद ओळखा.

567, 945, 594, 738

- (1) 667 (2) 548 (3) 693 (4) 746

Find out the term matching this group.

567, 945, 594, 738

- (1) 667 (2) 548 (3) 693 (4) 746

193. तुरीमध्ये प्रथिनाचे प्रमाण शे. _____ असते.

- (1) 21 (2) 22.3 (3) 24 (4) 24.3

The protein content in Tur Seed is _____ %.

- (1) 21 (2) 22.3 (3) 24 (4) 24.3

194. भारतीय निर्यातीच्या रचनेत होत असलेला बदल _____ साठी अनुकूल आहे.

- (1) प्राथमिक वस्तू (2) दर्जेदार वस्तू
(3) कारखानदारी वस्तू (4) खनिजे व इंधन

The structure of Indian exports is changing in favour of _____ .

- (1) Primary goods (2) Quality goods
(3) Manufactured goods (4) Mineral and fuel

195. 561211 : 10111918 :: 981415 : ?

- (1) 15232214 (2) 15162423 (3) 16152324 (4) 15233345

हा प्रश्न खालील संख्या पिरॅमिडवर आधारीत आहे. निरीक्षण करून उत्तर द्या.

This question is related with the following number pyramid – Observe it and answer the question.

				1								
				2	3	4						
			5	6	7	8	9					
		10	11	12	13	14	15	16				
	17	18	19	20	21	22	23	24	25			
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49

196. मी घरापासून 20 मीटर उत्तरकडे गेलो व पूर्वेकडे वळून 15 मीटर गेलो, नंतर दक्षिण दिशेला वळून 10 मीटर अंतर पार केले व पश्चिमेकडे वळून 15 मीटर अंतर चाललो, तर मी घरापासून कोणत्या दिशेला आहे?

- (1) पश्चिम (2) पूर्व (3) दक्षिण (4) उत्तर

I went 20 meters to the north from my house. Then I turned 15 meters towards the east from where I went 10 meters to the south and finally went 15 meters to the west. In which direction am I from my house ?

- (1) West (2) East (3) South (4) North

197. ग्रॅव्हिटी-प्रोब-ब हा 20 एप्रिल 2004 रोजी दोन वर्षांच्या विशेष कामगिरीवर आकाशात उडविला गेला. त्याचे काम खालीलपैकी एका असंशोधित कार्यासाठी आहे.

- (1) उल्कास्नान
(2) शनीवरचे मून्स व रिंग्स्
(3) शुक्राचा थेट सुर्यावरून प्रवास
(4) आइन्स्टाइनचा सापेक्षता सिद्धांत

Gravity Probe B was launched on April 20th -2004 on a two-year mission to test unproven aspect of :

- (1) Meteoric showers
(2) Saturnian moons and rings
(3) Transit of Venus across the face of the Sun
(4) Einstein's theory of relativity

198. _____ मुळे आपण नैसर्गिक नियम बदलू शकत नाही.

- (1) जादू (2) विज्ञान (3) विश्वासा (4) वरीलपैकी नाही

We cannot change natural laws because of _____.

- (1) magic (2) science (3) belief (4) none of the above

199. चिन्हाच्या जागी अचूक अक्षर आणि अंक असलेला पर्याय कोणता.

A	G	M	S	*
49	54	59	64	*

- (1) $\frac{Y}{69}$ (2) $\frac{Z}{75}$ (3) $\frac{W}{65}$ (4) $\frac{T}{64}$

Which is the correct alternative of missing letter and number in the following ?

A	G	M	S	*
49	54	59	64	*

- (1) $\frac{Y}{69}$ (2) $\frac{Z}{75}$ (3) $\frac{W}{65}$ (4) $\frac{T}{64}$

200. परभणी व नांदेड जिल्ह्यातील डोंगरांच्या रांगेला _____ म्हणतात.

- (1) मेळघाट (2) गाळणा रांग
(3) निर्मल रांग (4) हिंगोली रांग

The mountain ranges in Parabhani and Nanded districts is known as _____.

- (1) Melghat (2) Galana Ranges
(3) Nirmal Ranges (4) Hingoli Ranges

- o O o -

P.T.O.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK